

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень (реєстр. № 6023 від 03 лютого 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2017 року (протокол № 65) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень (реєстр. № 6023 від 3 лютого 2017 року), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою забезпечення виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції шляхом узгодження вимог чинного законодавства України щодо охорони прав на географічні зазначення із правом Європейського Союзу.

Для досягнення мети суб'єктом права законодавчої ініціативи пропонується внести відповідні зміни до Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів», Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито». Законопроектом пропонується надати нове визначення термінів «географічне зазначення», «назва місця погодження товару»; уточнити умови надання правової охорони географічному зазначенню та підстави для відмови в наданні такої охорони; визначити умови надання правової охорони омонімічному географічному зазначенню; уточнити коло осіб, які мають право на державну реєстрацію географічного зазначення; переглянути вимоги до заявки на реєстрацію; удосконалити порядок проведення експертизи заявок на географічні зазначення; визначити вимоги до технічних умов, яким повинен відповідати товар, для якого заявляється зазначення; уточнити перелік прав та обов'язків, що впливають з державної реєстрації географічних зазначень.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19); єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України, до повноважень якої належить прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Відповідно до статті 13 Основного Закону України, держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки.

За Конституцією України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності (частини перша та четверта статті 41).

Частинами першою та четвертою статті 42 Конституції України визначено, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом, а держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів.

У підпункті 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 5 лютого 2013 року № 1-рп/2013 Конституційний Суд України зазначив, що через законодавче регулювання правовідносин власності і підприємництва держава виконує конституційні обов'язки щодо відповідальності перед людиною за свою діяльність, забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання та захисту конкуренції у підприємницькій діяльності (частина друга статті 3, частина четверта статті 13, частина третя статті 42 Конституції України).

Законопроект відповідає положенням статей 54, 55 Конституції України, згідно яких громадянам гарантується захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності; кожний громадянин має право на результати своєї інтелектуальної діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом (частини перша, друга статті 54); права і свободи людини і громадянина захищаються судом (частина перша статті 55).

Згідно з Основним Законом України права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, основні обов'язки громадянина, а також правовий режим власності визначаються виключно законами України (пункти 1, 7 частини першої статті 92 Конституції України).

Зміст основних положень Законопроекту також узгоджується з міжнародними зобов'язаннями України, зокрема з положеннями про

стандарти, що стосуються прав інтелектуальної власності ратифікованої Україною 16 вересня 2014 року Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію). Так, відповідно до статті 207 частини другої Глави 9 Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання» Угоди про асоціацію, визначено, що сторони забезпечують охорону, передбачену цією Угодою, шляхом відповідних заходів, що вживаються їхніми органами державної влади, зокрема на митному кордоні. Вони також забезпечують таку охорону на вимогу заінтересованої сторони.

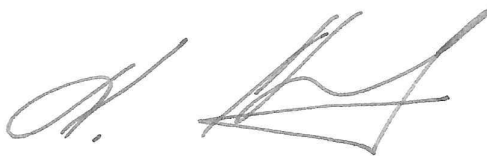
Крім того, відповідно до положень Регламенту (ЄС) № 1151/2012 Європейського Парламенту та Ради від 21 листопада 2012 року про якість сільськогосподарських продуктів та продуктів харчування визначено, що без обмеження чинності спеціальних положень про організації виробників та міжгалузеві організації, вказані в Постанові (ЄС) № 1234/2007, група має право вживати заходів для забезпечення адекватного правового захисту захищених позначень походження або захищених географічних найменувань та прав інтелектуальної власності, прямо пов'язаних з ними (пункт b частини першої статті 45).

У цьому контексті, логічно видається необхідність подальшого удосконалення положень нормативно-правових актів у сфері правового регулювання відносин інтелектуальної власності щодо правової охорони географічних зазначень.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих Законопроектом змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Основного Закону України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень (реєстр. № 6023 від 03 лютого 2017 року) поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ